

EQM-S

— MODUŁ · OBSZAR: KONIE

Dobrostan *koni*

Moduł systemu EQM-S w obszarze: Konie. Stosowany łącznie ze
Standardem Głównym EQM-S 000.

Spis treści

Przedmowa

Wprowadzenie

Konwencje

1. Zakres

2. Powołania normatywne

3. Terminy i definicje

4. Wymagania

Załącznik A (normatywny) — Matryca dowodowa

Bibliografia

Przedmowa

Niniejszy moduł został opracowany przez Komitet Techniczny EQM/KT 002 „Dobrostan koni” w ramach systemu Equestrian Quality Management System (EQM-S). Jego celem jest ujednolicenie praktyk zapewniających dobrostan koni w stajniach i ośrodkach jeździeckich. Moduł stanowi część systemu EQM-S i jest stosowany łącznie ze Standardem Głównym EQM-S 000.

Wprowadzenie

Odpowiednio zorganizowane i nadzorowane warunki bytowe koni stanowią fundament ich zdrowia, kondycji psychicznej oraz bezpieczeństwa osób pracujących z końmi. Niniejszy moduł wskazuje wymagania dotyczące zarządzania dobrostanem koni, których spełnienie ogranicza ryzyko kontuzji, chorób i zachowań niepożądanych oraz wspiera etyczne i profesjonalne podejście do utrzymania, treningu i użytkowania koni.

Konwencje

W niniejszym module stosuje się następujące czasowniki normatywne:

- **musi, należy** — wymaganie obowiązkowe (odpowiednik „shall”). Niespełnienie stanowi niezgodność.
- **zaleca się** — zalecenie (odpowiednik „should”). Niespełnienie nie stanowi niezgodności; może być przedmiotem uwagi w raporcie.
- **może** — możliwość lub opcja (odpowiednik „may”).

1. Zakres

1.1. Niniejszy moduł określa wymagania dotyczące:

a) warunków bytowych koni (infrastruktura stajni i padoków, wentylacja, oświetlenie, bezpieczeństwo otoczenia); b) organizacji żywienia, pojenia i codziennej opieki, z uwzględnieniem potrzeb gatunkowych i indywidualnych; c) nadzoru nad kondycją i zdrowiem koni, w tym współpracy z lekarzem weterynarii; d) planowania treningu i użytkowania koni z poszanowaniem ich ograniczeń fizycznych i psychicznych; e) dokumentacji, monitorowania i doskonalenia w zakresie dobrostanu koni.

1.2. Moduł ma zastosowanie do wszystkich typów ośrodków utrzymujących konie: rekreacyjnych, sportowych, hodowlanych, prywatnych i komercyjnych.

2. Powołania normatywne

Z niniejszym modulem stosuje się następujące dokumenty (zastosowanie najnowszych wydań):

- EQM-S 000 — Standard Główny. System zarządzania jakością ośrodka jeździeckiego
- EQM-S 001 — Bezpieczeństwo jeźdźca
- EQM-S 003 — Infrastruktura i wyposażenie
- EQM-S 004 — Szkolenia i kwalifikacje personelu
- EQM-S 006 — Zarządzanie ryzykiem
- EQM-S 008 — Transport koni
- EQM-S 009 — Opieka weterynaryjna
- ISO 9001:2015, Quality management systems — Requirements
- FEI Code of Conduct for the Welfare of the Horse
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu (ma zastosowanie, gdy ośrodek prowadzi transport koni)

3. Terminy i definicje

Na potrzeby niniejszego modułu stosuje się terminy i definicje zawarte w EQM-S 000 oraz poniższe.

3.1 dobrostan koni — stan fizyczny i psychiczny konia, w którym zwierzę realizuje naturalne potrzeby i funkcjonuje bez zbędnego dyskomfortu, stresu lub bólu.

3.2 boks — indywidualne pomieszczenie dla konia w stajni, zapewniające schronienie i bezpieczeństwo.

3.3 padok / pastwisko — wydzielony i ogrodzony teren służący wypuszczaniu koni w celu ruchu, wypasu oraz zaspokojenia potrzeb socjalnych.

4. Wymagania

4.1 Warunki bytowe

4.1.1 Wymiary i wyposażenie boksów. Minimalna powierzchnia boksu musi wynosić 9 m² dla konia do 1,60 m w kłębie oraz co najmniej 12 m² dla koni większych (zob. EQM-S 003). Boks musi być wentylowany i umożliwiać cyrkulację świeżego powietrza bez przeciągów. Podłoga musi zapewniać odpływ płynów i być regularnie wyścielana (słoma, trociny lub inna ściółka).

4.1.2 Oświetlenie i temperatura. Ośrodek musi zapewnić sztuczne oświetlenie o natężeniu co najmniej 100 luksów, dostosowane do czynności pielęgnacyjnych. Zaleca się dostęp do światła dziennego (okna lub świetliki). Temperatura w stajni musi mieścić się w zakresie komfortu cieplnego koni właściwym dla regionu klimatycznego; w razie potrzeby należy stosować dodatkową wentylację lub dogrzewanie (zob. EQM-S 003).

4.2 Żywienie i pojenie

4.2.1 Podstawowe zasady żywienia. Konie muszą mieć stały dostęp do czystej, świeżej wody pitnej lub być pojone co najmniej 3 razy dziennie; preferowany jest dostęp nieograniczony. Dieta musi uwzględniać zapotrzebowanie na paszę objętościową (włókno) oraz uzupełnienie witaminowo-mineralne, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii lub specjalisty żywienia (zob. EQM-S 009).

4.2.2 Harmonogram karmienia. Karmienie należy prowadzić co najmniej 2-3 razy dziennie, równomiernie rozłożone w ciągu doby. Zmiany diety należy wprowadzać stopniowo, w okresie 7-10 dni, unikając zmian gwałtownych.

4.3 Dostęp do wybiegów i ruch na świeżym powietrzu

4.3.1 Wypuszczanie na padok. Każdy koń musi mieć zapewniony codzienny dostęp do padoku lub pastwiska przez co najmniej 4 godziny, o ile pozwalają na to warunki pogodowe i stan zdrowia zwierzęcia. W przypadku koni chorych lub w rehabilitacji decyzję podejmuje lekarz weterynarii (zob. EQM-S 009).

4.3.2 Bezpieczeństwo ogrodzeń. Ogrodzenie musi być stabilne, bezpieczne i odpowiednio wysokie, aby zapobiegać ucieczkom i urazom. Stan ogrodzeń i bram należy regularnie sprawdzać, a uszkodzenia usuwać niezwłocznie (zob. EQM-S 003).

4.4 Trening i użytkowanie koni

4.4.1 Metody treningowe. Trening musi uwzględniać wiek, stan zdrowia i poziom wyszkolenia konia oraz nie może prowadzić do nadmiernego przeciążenia zwierzęcia. Zaleca się metody oparte na pozytywnym wzmocnieniu i poszanowaniu dobrostanu psychicznego konia.

4.4.2 Odpoczynek i regeneracja. Każdy koń musi mieć co najmniej jeden dzień odpoczynku w tygodniu, rozumiany inaczej niż samo wypuszczenie na padok. Plan pracy konia musi uwzględniać zalecenia weterynaryjne i ograniczenia fizjologiczne zwierzęcia (zob. EQM-S 009).

4.5 Opieka weterynaryjna

4.5.1 Profilaktyka. Każdy koń musi być szczepiony przeciwko chorobom zakaźnym zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami (m.in. tężec, grypa końska). Odrobaczanie należy prowadzić cyklicznie, w oparciu o wyniki badania kału (zob. EQM-S 009).

4.5.2 Nagłe zachorowania i urazy. Ośrodek musi posiadać plan postępowania w nagłych przypadkach oraz kontakt do dyżurującego lekarza weterynarii. Personel musi być przeszkolony w rozpoznawaniu wczesnych objawów kolki, kulawizn i podstawowych urazów.

4.6 Personel i kompetencje

Personel odpowiedzialny za opiekę nad końmi musi posiadać kwalifikacje wymagane w EQM-S 004. Ośrodek musi prowadzić regularne szkolenia personelu w zakresie dobrostanu koni, aktualizujące jego wiedzę.

4.7 Dokumentacja i doskonalenie

4.7.1 Rejestry. Ośrodek musi prowadzić indywidualną kartotekę weterynaryjną każdego konia (szczepienia, odrobaczanie, choroby, leczenie) oraz dokumentować codzienne obserwacje stanu fizycznego i zachowania koni.

4.7.2 Nadzór i doskonalenie. Niezgodności i incydenty związane z dobrostanem koni należy analizować i obsługiwać zgodnie z EQM-S 000 (rozdział 10) oraz EQM-S 006 w zakresie zarządzania ryzykiem.

Załącznik A (normatywny) – Matryca dowodowa

Klauzula	Miejsce oceny	Wymagany dowód / zapis	Kryterium decyzji
4.1.1 Boksy	Stajnia, boksy	Pomiar powierzchni, stan wentylacji i ściółki	Boks $\geq 9 \text{ m}^2$ ($\geq 12 \text{ m}^2$ dla większych koni), bez przeciągów
4.1.2 Oświetlenie	Stajnia	Pomiar natężenia oświetlenia	Co najmniej 100 luksów w strefach pielęgnacji
4.2.1 Pojenie i żywienie	Stajnia, dokumentacja	Dostęp do wody, plan żywienia	Stały dostęp do wody lub pojenie $\geq 3 \times$ /dzień
4.3.1 Padok	Padok, harmonogram	Harmonogram wypuszczeń	Dostęp do padoku $\geq 4 \text{ h}$ dziennie (warunki pozwalające)
4.4.2 Odpoczynek	Dokumentacja	Plan pracy koni	Co najmniej 1 dzień odpoczynku w tygodniu
4.5.1 Profilaktyka	Dokumentacja	Kartoteka: szczepienia, odrobaczanie	Szczepienia i odrobaczanie aktualne
4.6 Personel	Dokumentacja, rozmowa	Dowody kwalifikacji i szkoleń	Personel z kwalifikacjami wg EQM-S 004
4.7.1 Rejestry	Dokumentacja	Kartoteki weterynaryjne, dziennik obserwacji	Zapisy prowadzone i aktualne

Bibliografia

- FEI — Equine Welfare Standards
- British Horse Society — Guide to Equestrian Facility Design
- American Association of Equine Practitioners (AAEP) — Guidelines for Equine Veterinary Care